

УДК 314.4:616.4-053(477.53)

В.П. Лисак

СМЕРТНІСТЬ ДОРΟΣЛОГО НАСЕЛЕННЯ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ВНАСЛІДОК ХВОРОБ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ

Департамент охорони здоров'я Полтавської обласної державної адміністрації, м. Полтава, Україна

Мета – вивчити та проаналізувати показники смертності населення Полтавської області внаслідок хвороб ендокринної системи.

Матеріали та методи. Матеріали дослідження: статистичні дані галузевої статистичної звітності Полтавської області за 2011–2015 рр. Використано статистичний метод дослідження.

Результати. За роки дослідження рівень смертності дорослого населення Полтавської області внаслідок хвороб ендокринної системи скоротився на 22,8% і у 2015 р. становив 5,4 на 100 тис. дорослого населення області. Найвищі показники смертності дорослого населення області внаслідок хвороб ендокринної системи зареєстровано в Карлівському (24,1) і Лубенському (21,1) районах, а також у м. Комсомольськ (22,0). У 2015 р. не виявлено жодного випадку смертності дорослого населення внаслідок хвороб ендокринної системи на 6 (20,7%) адміністративних територіях, при цьому в Зіньківському районі таких випадків не зафіксовано за увесь період дослідження. Найбільшу частку в показниках смертності дорослого населення внаслідок хвороб ендокринної системи займав цукровий діабет.

Висновки. Достовірна різниця в показниках смертності дорослого населення області внаслідок хвороб ендокринної системи в розрізі адміністративних територій є підставою для поглибленого вивчення якості надання медичної допомоги таким хворим у регіональному аспекті.

Ключові слова: Полтавська область, доросле населення, смертність, хвороби ендокринної системи, показники.

Вступ

Хвороби ендокринної системи є важливою причиною смертності дорослого населення [4–6]. Провідне місце в структурі смертності населення внаслідок хвороб ендокринної системи посідає цукровий діабет та його ускладнення [2]. Цей показник певною мірою залежить від ефективності та якості медичної допомоги хворим, що слід враховувати в ході реформи системи медичної допомоги населенню [1, 3].

Мета роботи – вивчити та проаналізувати показники смертності населення Полтавської області внаслідок хвороб ендокринної системи.

Матеріали та методи

Матеріали дослідження: статистичні дані галузевої статистичної звітності Полтавської області за 2011–2015 рр. У ході дослідження використано статистичний метод.

Результати дослідження та їх обговорення

На початку дослідження вивчено та проаналізовано дані щодо смертності населення Полтавської області внаслідок усіх хвороб ендокринної системи за 2011–2015 рр. (табл. 1).

Таблиця 1
Смертність дорослого населення Полтавської області
внаслідок хвороб ендокринної системи за 2011–2015 рр. (на 100 тис. дорослого населення)

Адміністративно-територіальна одиниця	Рік					Зміни, %
	2011	2012	2013	2014	2015	
<i>Місто</i>						
Полтава	2,1	1,6	2,1	1,3	2,1	без змін
Кременчук	6,1	2,8	3,9	3,8	4,4	-27,9
Комсомольськ	2,2	-	-	2,2	22,0	1000,0
<i>Район</i>						
Великобагачанський	23,1	31,9	27,5	23,1	18,7	-19,0
Гадяцький	8,5	2,1	-	-	4,4	-48,2
Глобинський	12,5	5,1	2,5	10,7	5,4	-56,8
Гребінківський	-	5,0	5,1	-	5,1	+100,0

Продовження таблиці 1

Диканський	12,3	-	6,3	12,5	18,9	+53,7
Зіньківський	-	-	-	-	-	без змін
Карлівський	19,8	13,5	17,3	10,4	24,6	+24,3
Кобеляцький	40,0	35,1	44,2	8,4	5,6	-86,0
Козельщинський	5,7	5,7	11,6	-	5,9	+3,5
Котелевський	-	6,0	-	6,1	6,1	+100,0
Кременчуцький	2,3	4,7	-	-	-	-100,0
Лохвицький	10,4	2,6	5,3	2,7	-	-100,0
Лубенський	11,6	14,7	23,5	20,9	21,1	+81,9
Машівський	11,7	-	-	-	11,9	+1,7
Миргородський	12,8	12,9	8,1	8,2	6,6	-48,4
Новосанжарський	6,6	3,3	6,6	-	3,4	-48,5
Оржицький	-	9,6	-	-	14,6	+100,0
Пирятинський	3,6	7,2	7,3	-	-	-100,0
Полтавський	-	1,8	5,3	-	1,8	+100,0
Решетилівський	-	8,9	-	-	4,5	+100,0
Семенівський	-	-	4,4	8,9	-	без змін
Хорольський	13,3	3,3	-	-	6,8	-47,3
Чорнухинський	9,5	9,6	19,5	19,7	20,1	+111,6
Чутівський	-	-	10,0	5,1	-	без змін
Шишацький	5,2	22,9	5,8	5,9	5,9	+3,5
Усього по області	7,0	6,0	6,5	4,3	5,4	-22,8

За даними табл. 1, смертність дорослого населення Полтавської області внаслідок хвороб ендокринної системи скоротилася за роки дослідження на 22,8% і у 2015 р. становила 5,4 на 100 тис. дорослого населення області. Найвищі показники смертності дорослого населення області внаслідок хвороб ендокринної системи зареєстровано в Карлівському (24,1) і Лубенському (21,1) районах, а також у м. Комсомольськ (22,0). У 2015 р. не виявлено жодного випадку смертності дорослого населення внаслідок хвороб ендокринної системи на

6 (20,7%) адміністративних територіях, при цьому у Зіньківському районі таких випадків не зафіксовано за увесь період дослідження.

Наступним кроком дослідження вивчено показники смертності дорослого населення Полтавської області внаслідок цукрового діабету, який посідає провідне місце в структурі смертності дорослого населення області внаслідок хвороб ендокринної системи, за 2011–2015 рр. (табл. 2).

Таблиця 2

Смертність дорослого населення Полтавської області внаслідок цукрового діабету за 2011–2015 рр. (на 100 тис. дорослого населення)

Адміністративно-територіальна одиниця	Рік					Зміни, %
	2011	2012	2013	2014	2015	
<i>Місто</i>						
Полтава	2,1	1,6	2,1	1,3	2,1	без змін
Кременчук	5,5	2,8	3,3	3,8	3,9	-29,1
Комсомольськ	2,2	-	-	2,2	2,2	без змін
<i>Район</i>						
Великобагачанський	23,1	31,9	27,5	23,1	18,7	-19,0
Гадяцький	6,4	2,1	-	-	2,2	-65,6
Глобинський	12,5	5,1	2,6	10,7	5,4	-56,8
Гребінківський	-	5,0	5,1	-	5,1	+100,0
Диканський	12,3	-	6,3	12,5	18,9	+53,7
Зіньківський	-	-	-	-	-	без змін

Продовження таблиці 2

Карлівський	19,8	13,5	17,3	10,4	24,6	+24,3
Кобеляцький	40,0	32,4	44,2	8,4	2,8	-93,0
Козельщинський	5,7	5,7	11,6	-	-	-100,0
Котелевський	-	6,0	-	6,1	6,1	+100,0
Кременчуцький	2,3	4,7	-	-	-	-100,0
Лохвицький	10,4	2,6	5,3	2,7	-	-100,0
Лубенський	11,6	14,7	23,6	20,9	21,1	+81,9
Машівський	11,7	-	-	-	11,9	+1,7
Миргородський	12,8	11,3	8,1	8,2	6,6	-48,4
Новосанжарський	6,6	3,3	6,6	-	3,4	-48,5
Оржицький	-	9,6	-	-	9,7	+100,0
Пирятинський	3,6	7,2	3,6	-	-	-100,0
Полтавський	-	1,8	5,3	-	1,8	+100,0
Решетилівський	-	8,9	-	-	4,5	+100,0
Семенівський	-	-	4,4	8,9	-	без змін
Хорольський	12,9	3,3	-	-	6,8	-47,3
Чорнухинський	9,5	9,6	19,5	19,7	20,1	+111,6
Чутівський	-	-	5,0	5,1	-	без змін
Шишацький	5,7	11,5	5,8	5,9	-	-100,0
Усього по області	6,8	5,7	6,3	5,3	4,9	-27,9

За даними табл. 2, показник смертності дорослого населення області за роки дослідження скоротився на 27,9% і у 2015 р. становив 4,9 на 100 тис. дорослого населення. Найвищі показники смертності дорослого населення внаслідок цукрового діабету відмічено в Карлівському (24,6), Лубенському (21,1) і Чорнухинському (20,1) районах. У 2015 р. не зафіксовано жодного випадку смертності дорослого населення внаслідок цукрового діабету на 6 (27,6%) адміністративних територіях, при цьому в Зіньківському районі таких випадків не виявлено за увесь період дослідження.

Висновки

За 2011–2015 рр. смертність дорослого населення Полтавської області внаслідок хвороб ендокринної

системи скоротилася на 22,8% і у 2015 р. становила 5,4 на 100 тис. дорослого населення області. Найвищі показники смертності дорослого населення області внаслідок хвороб ендокринної системи зафіксовано в Карлівському (24,1) і Лубенському (21,1) районах, а також у м. Комсомольськ (22,0). У 2015 р. не зареєстровано жодного випадку смертності дорослого населення внаслідок хвороб ендокринної системи на 6 (20,7%) адміністративних територіях, при цьому в Зіньківському районі таких випадків не виявлено за увесь період дослідження. Найвищу частку в показниках смертності дорослого населення внаслідок хвороб ендокринної системи займав цукровий діабет.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням якості медичної допомоги пацієнтами із хворобами ендокринної системи в регіональному аспекті.

Література

1. Деякі уроки реформи охорони здоров'я України / Г. О. Слабкий, В. М. Лехан, К. О. Надутий [та ін.] // Україна. Здоров'я нації. – 2014. – № 3. – С. 7–22.
2. Медико-демографічна ситуація та основні показники медичної допомоги населенню в регіональному аспекті. 2013 рік. – Київ : МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України», 2014. – 168 с.
3. Характеристика мережі закладів охорони здоров'я, забезпеченості населення лікарняними ліжками та основні показники їх використання / Г. О. Слабкий, Г. Я. Пархоменко, Н. Ю. Кондратюк, О. М. Торжевська // Український медичний часопис. – 2014. – № 5 (103). – С. 130–133.
4. Чепелевська Л. А. Аналіз демографічної ситуації в Україні / Л. А. Чепелевська, О. П. Рудницький // Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2013 рік / за ред. О. С. Мусія. – Київ, 2014. – С. 12–34.
5. Чепелевська Л. А. Аналіз демографічної ситуації в Україні / Л. А. Чепелевська, О. П. Рудницький // Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони

здоров'я України. 2014 рік / за ред. О. Квіташвілі ; МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – Київ : МВЦ «Медінформ», 2015. – С. 13–35.

6. Чепелевська Л. А. Сучасні медико-демографічні проблеми в Україні та шляхи їх подолання / Л. А. Чепелевська, О. П. Рудницький // Україна. Здоров'я нації. – 2015. – № 3 (35). – С. 39–43.

Дата надходження рукопису до редакції: 16.11.2016 р.

Смертность взрослого населения Полтавской области вследствие болезней эндокринной системы

В.П. Лысак

Департамент здравоохранения Полтавской областной государственной администрации, г. Полтава, Украина

Цель – изучить и проанализировать показатели смертности населения Полтавской области вследствие болезней эндокринной системы.

Материалы и методы. Материалы исследования: статистические данные отраслевой статистической отчетности Полтавской области за 2011–2015 гг. Использован статистический метод исследования.

Результаты. За годы исследования уровень смертности взрослого населения Полтавской области вследствие болезней эндокринной системы сократился на 22,8% и в 2015 г. составлял 5,4 на 100 тыс. взрослого населения области. Самые высокие показатели смертности взрослого населения области вследствие болезней эндокринной системы зарегистрированы в Карловском (24,1) и Лубненском (21,1) районах, а также в г. Комсомольск (22,0). В 2015 г. не выявлены случаи смертности взрослого населения вследствие болезней эндокринной системы на 6 (20,7%) административных территориях, при этом в Зиньковском районе такие случаи не зафиксированы за весь период исследования. Самую большую часть в показателях смертности взрослого населения вследствие болезней эндокринной системы занимал сахарный диабет.

Выводы. Достоверная разница в показателях смертности взрослого населения области вследствие болезней эндокринной системы в разрезе административных территорий является основанием для углубленного изучения качества предоставления медицинской помощи таким больным в региональном аспекте.

Ключевые слова: Полтавская область, взрослое население, смертность, болезни эндокринной системы, показатели.

Mortality rate of adult population of Poltava region caused by endocrine system diseases

V.P. Lysak

Health Department of the Poltava Regional State Administration, Poltava, Ukraine

Purpose – to consider and analyze the indices of mortality rate of adult population in Poltava region caused by endocrine system diseases.

Materials and methods. The branch statistical reporting of Poltava region was taken as the material for study. The period of study was 2011–2015 years. We used a Statistical method was used as the principal method of study.

Results. During the studied period the mortality rate of adult population in Poltava region caused by endocrine system diseases decreased by 22.8% and in 2015 composed 5.4 per 100 thous. of adult population of the region. The highest indices of population mortality due to the diseases of endocrine system are registered in Karlivskiy (24.1) and Lubenskiy (21.1) areas and Komsomolsk (22.0). In 2015 not a single mortality case of adult population caused by endocrine system diseases was detected in 6 (20.7%) administrative territories, and in Zinkivskiy area such cases were not fixed for the entire period of study. The highest share in terms of the mortality rate of adult population due to diseases of the endocrine system belongs to diabetes.

Conclusions. Robust difference in indices of the mortality rate of adult population due to endocrine system diseases in terms of administrative areas compose the base for deep study of the quality of medical care patients with endocrine system diseases in the regional aspect.

Key words: Poltava region, adult population, mortality, endocrine system diseases, indices.

Відомості про автора

Лисак Віктор Петрович – к.мед.н., директор Департаменту охорони здоров'я Полтавської обласної державної адміністрації; вул. Комсомольська, 44, м. Полтава, 36011, Україна.